

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

31.01.2013 № 65/80

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
22 лютого 2013 р.
за № 308/22840**

**Про затвердження Положення про медичний огляд
кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів**

Відповідно до статей 45, 46 Закону України «Про дорожній рух», з метою удосконалення медичного забезпечення у сфері безпеки дорожнього руху
НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів, що додається.

2. Міністру охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій забезпечити:

2.1. Затвердження за заявницьким принципом переліку закладів охорони здоров'я, яким надається право створювати медичні комісії з огляду кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів.

2.2. Дотримання вимог законодавства щодо медичного забезпечення у сфері безпеки дорожнього руху.

3. Департаменту реформ та розвитку медичної допомоги (Хобзей М.К.) забезпечити у встановленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра охорони здоров'я України та заступника Міністра внутрішніх справ України відповідно до розподілу обов'язків.

**Міністр охорони
здоров'я України**

Р.В. Богатирьова

**Т.в.о. Міністра
внутрішніх справ України**

С.П. Черних

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби України
з питань регуляторної політики
та розвитку підприємництва

М.Ю. Бродський

Голова Антимонопольного комітету України

В.П. Цушко

Міністр освіти і науки,
молоді та спорту України

Д.В. Табачник

Перший заступник Голови
Спільного представницького органу
репрезентативних всеукраїнських об'єднань
профспілок на національному рівні

Г.В. Осовий

Перший заступник Голови
Спільного представницького органу
сторони роботодавців на національному рівні

О. Мірошниченко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
охорони здоров'я України,
Міністерства внутрішніх
справ України
31.01.2013 № 65/80

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
22 лютого 2013 р.
за № 308/22840

ПОЛОЖЕННЯ

про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів

I. Загальні положення

1.1. Медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів проводиться з метою визначення придатності особи до безпечного керування транспортними засобами.

Медичні огляди кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів поділяються на: попередні, періодичні, щозмінні передрейсові та післярейсові огляди, а також позачергові огляди.

1.2. Попередньому медичному огляду підлягають кандидати у водії для отримання права на керування транспортним засобом.

1.3. Періодичному медичному огляду підлягають водії транспортних засобів для підтвердження права на керування транспортним засобом:

віком до 55 років (включно) - один раз на 10 років;

віком від 56 до 75 років (включно) - один раз на 3 роки;

віком від 76 років і більше - один раз на рік.

Водії, які виконують роботи з перевезення пасажирів та вантажів, підлягають періодичному медичному огляду один раз на рік.

1.4. Щозмінному передрейсовому та післярейсовому медичним оглядам підлягають водії транспортних засобів підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб-підприємців, що здійснюють перевезення пасажирів та вантажів (далі - перевізник).

1.5. Позачерговому медичному огляду підлягають водії транспортних засобів перевізника за направленням власника або посадової особи, що відповідає за експлуатацію транспортних засобів перевізника, за інформацією медичного працівника про стале погіршення стану здоров'я водія, що перешкоджає безпечному керуванню транспортним засобом, а також на вимогу та/або за рішенням уповноваженої посадової особи Державтоінспекції за наявності підстав.

Водій власного транспортного засобу у разі погіршення стану здоров'я, якщо це перешкоджає безпечному керуванню транспортним засобом, також повинен вжити відповідних заходів для безпечного керування транспортним засобом.

1.6. Попередній, періодичний та позачерговий медичні огляди проводяться в закладі охорони здоров'я медичною комісією.

До складу медичної комісії входять: лікар-терапевт (голова комісії), лікар-невропатолог, лікар-отоларинголог, лікар-офтальмолог, лікар-хірург.

Перелік закладів охорони здоров'я, яким надається право створювати вищезазначені медичні комісії та проводити попередній, періодичний і позачерговий медичні огляди (далі - заклади охорони здоров'я), щороку затверджується відповідно наказами Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій за заявницьким принципом.

1.7. За результатом проведення попереднього, періодичного та позачергового медичних оглядів видається Медична довідка щодо придатності до керування транспортним засобом (далі - Медична довідка) за формою, наведеною у додатку 1 до цього Положення.

1.8. Щозмінні передрейсові та післярейсові медичні огляди водіїв транспортних засобів здійснюються лікарями лікувального профілю та/або молодшими медичними працівниками з медичною освітою за спеціальністю «сестринська справа», «лікувальна справа» (далі - медичні працівники).

1.9. Медичні огляди інвалідів для визначення медичних показань для отримання транспортного засобу з ручним керуванням, а також для визначення медичних протипоказань до керування транспортним засобом проводяться у медико-соціальних експертних комісіях відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2009 року № 1317 «Питання медико-соціальної експертизи».

II. Порядок проведення попереднього (періодичного) медичного огляду кандидатів у водії (водіїв) транспортних засобів

2.1. Попередній (періодичний) медичний огляд кандидатів у водії (водіїв) транспортних засобів проводиться медичною комісією з метою вирішення питання про придатність особи до безпечного керування транспортним засобом, враховуючи Перелік захворювань і вад, при яких особа не може бути допущена до керування відповідними транспортними засобами, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24 грудня 1999 року № 299, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 січня 2000 року за № 31/4252 (далі - Перелік).

Наявність у особи захворювання або вади згідно з Переліком є протипоказанням до керування транспортним засобом відповідної категорії.

2.2. Попередній (періодичний) медичний огляд включає в себе: загальне обстеження спеціалістами медичної комісії, лабораторне і функціональне обстеження (загальний аналіз крові та сечі, аналіз крові на цукор, ЕКГ, обстеження гостроти й полів зору, обстеження вестибулярного апарату, визначення групи крові та резус-фактора).

В окремих випадках для уточнення діагнозу спеціалістами медичної комісії особи призначаються індивідуальні додаткові обстеження. При проведенні медичного огляду враховуються результати обов'язкового профілактичного наркологічного огляду особи та дані щодо перебування її на психіатричному обліку за місцем проживання.

2.3. За результатом попереднього (періодичного) медичного огляду медична комісія видає Медичну довідку.

2.4. Скорочення терміну дії Медичної довідки можливе у разі виявлення медичних протипоказань згідно з Переліком, за наявності яких питання щодо придатності водіїв транспортних засобів до керування транспортним засобом відповідної категорії вирішується медичною комісією індивідуально щодо кожного водія транспортного засобу.

2.5. Попередній (періодичний) медичний огляд не проводиться медичною комісією у разі:

наявності в обстежуваній особі гострого захворювання або загострення хронічного неінфекційного захворювання;

наявності в обстежуваній особі інфекційного захворювання в заразному періоді;

перебування обстежуваній особі у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

2.6. Заповнені медичні документи зберігаються в архіві закладу охорони здоров'я, що проводив попередній (періодичний) медичний огляд.

2.7. Попередній (періодичний) медичний огляд проводиться за рахунок замовника.

2.8. У разі незгоди кандидата у водії (водія) транспортного засобу з результатами попереднього (періодичного) медичного огляду він може оскаржити рішення медичної комісії у структурному підрозділі з питань охорони здоров'я обласної, Київської та Севастопольської міської державної адміністрації та/або у судовому порядку.

III. Порядок проведення позачергового медичного огляду водіїв транспортних засобів

3.1. Позачерговий медичний огляд водія транспортного засобу (далі - позачерговий медичний огляд) проводиться за направленням перевізника на підставі медичних даних про стале погіршення стану здоров'я водія чи виявлення ознак захворювання або вади, визначених у Переліку (результати щозмінного передрейсового та післярейсового медичних оглядів, дані листків непрацездатності тощо).

У разі відмови водія від проходження позачергового медичного огляду перевізник зобов'язаний вжити заходів щодо недопущення водія до керування транспортним засобом відповідної категорії.

3.2. Порядок проведення позачергового медичного огляду здійснюється у порядку, наведеному в розділі II цього Положення.

IV. Порядок проведення щозмінного передрейсового та післярейсового медичних оглядів водіїв транспортних засобів

4.1. Щозмінний передрейсовий медичний огляд проводиться для водіїв транспортних засобів перевізника безпосередньо перед їх виїздом у рейс.

У разі виявлення ознак хвороби протягом зміни водії підлягають післярейсовому медичному огляду.

4.2. Щозмінні передрейсові та післярейсові медичні огляди водіїв транспортних засобів проводяться в індивідуальному порядку. Під час огляду присутність сторонніх осіб забороняється.

4.3. Проведення щозмінних передрейсових та післярейсових медичних оглядів водіїв здійснюється у відведеному спеціальному приміщенні. Приміщення повинно бути

оснащене відповідно до Табеля оснащення постійного спеціального приміщення для проведення щозмінного передрейсового та післярейсового медичних оглядів водіїв транспортних засобів, наведеного у додатку 2 до цього Положення.

4.4. Під час проведення медичного огляду медичний працівник:

здійснює опитування водія щодо його самопочуття, настрою, тривалості сну, наявності або відсутності скарг на стан здоров'я;

проводить медичний огляд (звертається увага на те, як обстежуваний заходить до кабінету, на характер ходи, його зовнішній вигляд та поведінку, уважно оглядається стан шкіри водія, наявність подряпин, синців, розчухів, слідів від ін'єкцій, почервоніння або блідість шкіри тощо). Температура тіла вимірюється за наявності об'єктивних показників;

перевіряє наявність симптомів гострого захворювання або загострення хронічного захворювання, на що можуть вказувати підвищення температури тіла понад 37,2°C, скарги на погане самопочуття, загальну слабкість, головний або зубний біль, гострі болі очей, болі в ділянці вуха, грудної клітки, черевної порожнини тощо.

При огляді в обов'язковому порядку вимірюються артеріальний тиск та частота скорочень серця.

4.5. Підставами для визнання водія непридатним до безпечного керування транспортним засобом є такі відхилення в стані здоров'я:

підвищення або зниження артеріального тиску, частоти скорочень серця або значні відхилення від індивідуальної норми кожного водія;

перебування водія у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

4.6. Результати проведеного передрейсового та післярейсового медичного огляду заносяться до Журналу щозмінного передрейсового та післярейсового медичних оглядів водіїв (далі - Журнал) за формою згідно з додатком 3 до цього Положення.

Медичний працівник власноруч заповнює усі графи Журналу, а водій ставить свій підпис у графі «Підпис водія про відсутність скарг».

За наявності дорожнього листа медичним працівником робиться запис у ньому про результат контролю стану здоров'я водія автотransпортного засобу.

4.7. У разі виявлення ознак тимчасової непрацездатності водій не допускається до керування транспортним засобом відповідної категорії.

Відсторонені від роботи за станом здоров'я водії направляються для дообстеження до закладу охорони здоров'я.

При виявленні ознак захворювання або вади, включених до Переліку, перевізник за поданням медичного працівника направляє водія на позачерговий медичний огляд.

4.8. Медичний працівник щомісяця здійснює аналіз проведених щозмінних передрейсових та післярейсових медичних оглядів, причин відсторонення від роботи водіїв та доводить їх до відома перевізника.

Перевізник щомісяця розглядає результати щозмінних передрейсових та післярейсових медичних оглядів, звертаючи особливу увагу на випадки відсторонення від роботи водіїв, які на момент оглядів перебували у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

**Директор Департаменту
реформ та розвитку
медичної допомоги
МОЗ України**

М. Хобзей

**Начальник ДДАІ
МВС України**

В. Лозовий

Додаток 1
до Положення про медичний огляд
кандидатів у водії та водіїв
транспортних засобів

(найменування закладу охорони здоров'я)

МЕДИЧНА ДОВІДКА
щодо придатності до керування транспортним засобом

Прізвище

Ім'я

По батькові

Дата і місце народження

Місце проживання

Група крові _____ Резус-фактор

Місце
для
фото

М.П. Дата видачі _____

Дійсна до _____

Голова Комісії _____

Категорії транспортних засобів		Відмітка про придатність	Обмеження
A1	Мопеди, моторолери та інші двоколісні транспортні засоби, які мають двигун з робочим об'ємом до 50 куб. сантиметрів або електродвигун потужністю до 4 кВт		
A	Мотоцикли та інші двоколісні транспортні засоби, які мають двигун з робочим об'ємом 50 куб. сантиметрів і більше або електродвигун потужністю 4 кВт і більше		
B1			

	Квадро- і трицикли, мотоцикли з боковим причепом, мотоколяски та інші триколісні (чотириколісні) мототранспортні засоби, дозволена максимальна маса яких не перевищує 400 кілограмів		
B	Автомобілі, дозволена максимальна маса яких не перевищує 3500 кілограмів (7700 фунтів), а кількість сидячих місць, крім сидіння водія, - восьми		
C1	Призначені для перевезення вантажів автомобілі, дозволена максимальна маса яких становить від 3500 до 7500 кілограмів (від 7700 до 16500 фунтів)		
C	Призначені для перевезення вантажів автомобілі, дозволена максимальна маса яких перевищує 7500 кілограмів (16500 фунтів)		
D1	Призначені для перевезення пасажирів автобуси, у яких кількість місць для сидіння, крім сидіння водія, не перевищує 16		
D	Призначені для перевезення пасажирів автобуси, у яких кількість місць для сидіння, крім сидіння водія, більше 16		
BE C1E CE D1E DE	Состави транспортних засобів з тягачем категорій B, C1, C, D1 або D, яким водій має право керувати, але який не належить до зазначених категорій составів транспортних засобів		
T	Трамваї та тролейбуси		
	Трактори, в тому числі саморобні, самохідні сільськогосподарські, меліоративні і дорожньобудівні машини		
A1	Трактори з потужністю двигуна до 73,5 кВт		
A2	Трактори з потужністю двигуна понад 73,5 кВт		
B1	Самохідні зерно- і кукурудзозбиральні машини		
B2	Самохідні кормозбиральні машини		
B3	Самохідні машини для збирання коренеплодів, картоплі, овочів, фруктів і ягід		
C	Самохідні дорожні будівельні машини		
D1	Екскаватори з об'ємом ковша до 4 куб. метрів		
D2	Екскаватори з об'ємом ковша понад 4 куб. метрів		
E1	Навантажувачі з потужністю двигуна до 147 кВт.		

E2	Навантажувачі з потужністю двигуна понад 147 кВт.		
F1	Автогрейдери масою до 18 тонн		
F2	Автогрейдери масою понад 18 тонн		
G1	Бульдозери з потужністю двигуна до 73,5 кВт		
G2	Бульдозери з потужністю двигуна понад 73,5 кВт		
H	Інші самохідні машини, які підлягають реєстрації в державній інспекції сільського господарства України		

Зворотний бік Медичної довідки
щодо придатності до керування
транспортним засобом

Інструкція про заповнення бланка Медичної довідки щодо придатності до керування транспортним засобом

1. Медична довідка заповнюється головою медичної комісії, що проводить попередній, періодичний чи позачерговий медичні огляди водія (кандидата у водії) транспортного засобу.

2. Усі пункти Медичної довідки заповнюються розбірливо.

3. Прізвище, ім'я та по батькові кандидата у водії або водія вписуються повністю згідно з паспортними даними.

4. У разі визначення водія (кандидата у водії) придатним до керування транспортним засобом у колонці «Відмітка про придатність» навпроти відповідної категорії транспортного засобу вписується слово «придатний».

5. У разі визначення водія (кандидата у водії) непридатним до керування транспортним засобом у колонці «Відмітка про придатність» навпроти відповідної категорії транспортного засобу вписується слово «непридатний».

6. У колонці «обмеження» навпроти відповідної категорії транспортного засобу можуть вписуватися допустимі обмеження:

«в окулярах (лінзах)»;

«з ручним управлінням».

7. Медична довідка підписується головою медичної комісії, що проводить попередній, періодичний чи позачерговий медичні огляди водія (кандидата у водії) транспортного засобу, та засвідчується печаткою закладу охорони здоров'я.

Додаток 2
до Положення про медичний огляд
кандидатів у водії та водіїв
транспортних засобів

ТАБЕЛЬ
оснащення постійного спеціального приміщення для проведення
щозмінного передрейсового та післярейсового медичних оглядів
водіїв транспортних засобів

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць
1	Кушетка медична	1
2	Письмовий стіл	1
3	Стільці	1
4	Настільна лампа	1
5	Шафа для одягу	1
6	Вішалка для верхнього одягу	1
7	Килим для підлоги	1
8	Сейф	1
9	Прилад для визначення артеріального тиску	3
10	Термометр	1
11	Стетофонендоскоп	1
12	Алкометр для визначення парів етилового спирту в повітрі, що видихається	1
13	Експрес-тести на алкоголь і наркотики	10
14	Стіл для медичного устаткування	1
15	Шпатель медичний	10
16	Набір медикаментів для надання невідкладної медичної допомоги	1
17	Посібник з надання невідкладної медичної допомоги	1
18	Журнал щозмінного передрейсового (післярейсового) медичного огляду водіїв	1

Додаток 3
до Положення про медичний огляд
кандидатів у водії та водіїв
транспортних засобів

Код форми за ЗКУД

--	--	--	--	--	--	--	--

Код закладу за ЄДРПОУ

--	--	--	--	--	--	--	--

Міністерство охорони здоров'я України	МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ФОРМА № 137-2/о
Найменування закладу охорони здоров'я	

ЖУРНАЛ
щозмінного передрейсового та післярейсового медичних оглядів
водіїв

Дата	№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Скарги	Підпис водія про відсутність скарг на стан здоров'я	Температура тіла	Артеріальний тиск	Проба на алкоголь	Частота пульсу	Висновок медичного огляду	Підпис медичного працівника
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Зворотний бік Журналу
щозмінного передрейсового
та післярейсового медичних
оглядів водіїв

Інструкція щодо заповнення Журналу

1. Журнал заповнюється медичним працівником, який проводить щозмінний передрейсовий та післярейсовий медичні огляди водіїв.
2. Усі пункти Журналу заповнюються розбірливо.
3. Прізвище, ім'я та по батькові водія вписуються повністю згідно з паспортними даними.
4. Висновок у Журналі має чітко визначити придатність або непридатність водія до керування транспортним засобом протягом робочої зміни.

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 12.03.2013 — 2013 р., № 17, стор. 98, стаття 589, код акту 66018/2013
-